

UZASADNIENIE

Zaskarżonym wyrokiem z dnia 6 sierpnia 2013 r. w sprawie z powództwa Towarzystwa (...) Spółki Akcyjnej z siedzibą w W. przeciwko I. Z. o zapłatę kwoty 74.546,60 zł z odsetkami ustawowymi od dnia 1 sierpnia 2011 r. na skutek zarzutów pozwanej dotyczących nakazu zapłaty wydanego w postępowaniu nakazowym w dniu 14 listopada 2011 r. Sąd Rejonowy dla Łodzi-Śródmieścia w Łodzi w punkcie 1. utrzymał w mocy w zakresie dotyczącym I. Z. nakaz zapłaty wydany w postępowaniu nakazowym w dniu 14 listopada 2011 r. pod sygn. akt II Nc 799/11 w części dotyczącej solidarnego z J. P. i H. P. obowiązku zapłaty kwoty 73.792,61 zł z odsetkami ustawowymi od dnia 1 sierpnia 2011 r. do dnia zapłaty należności głównej oraz kwoty 4.549 zł z tytułu kosztów procesu, a w punkcie 2. w pozostałej części w zakresie dotyczącym I. Z. nakaz zapłaty opisany w punkcie 1 uchylił i w tym samym zakresie oddalił powództwo przeciwko I. Z..

W uzasadnieniu powyższego rozstrzygnięcia Sąd Rejonowy wskazał, że J. P. wystawił weksel własny niezupełny, poręczony przez H. P. i I. Z., który przekazał powodowi. Weksel miał zabezpieczać zobowiązania J. P. wobec powoda z tytułu umowy agencyjnej łączącej te podmioty. Weksel ten został następnie uzupełniony przez powoda na sumę 96.546,60 zł. Termin zapłaty określono na 22 lipca 2011 r. J. P. zawarł powodem w dniu 22 marca 2005 r. umowę agencyjną, zmienioną aneksem z dnia 31 sierpnia 2009 r. Na podstawie umowy J. P. zobowiązał się m.in. do przekazywania na rzecz strony powodowej składek ubezpieczeniowych pobranych od osób, z którymi zawierał umowy ubezpieczenia działając jako agent ubezpieczeniowy powoda. W dniu 14 lipca 2011 r. strona powodowa przesłała H. P. wezwanie do zapłaty sumy wekslowej. Wezwanie do zapłaty tej kwoty pozwana otrzymała w lipcu 2011 r. Łączna suma składek ubezpieczeniowych pobranych przez J. P. w okresach podanych w pozwie i nieprzekazanych powodowi wraz z odsetkami za opóźnienie za okres do dnia 15 czerwca 2011 r., uwzględniając także późniejsze wpłaty pozwanego, wynosi 73.792,61 zł.

W tym stanie rzeczy Sąd I instancji uznał, że przedstawiony weksel własny podpisany przez J. P. oraz poręczony przez I. Z. spełnia wszelkie wymogi określone w przepisach ustawy z dnia 28 kwietnia 1936 r. Prawo wekslowe, w szczególności z art. 101 teże ustawy. Stosownie zaś do treści art. 32 w zw. z art. 103 ustawy Prawo wekslowe pozwana I. Z. odpowiada w pełnym zakresie wobec powoda będącego remitentem weksla za zapłatę sumy wekslowej, a dla jej odpowiedzialności wobec powoda nie mają znaczenia relacje między nią a wystawcą weksla własnego – w szczególności okoliczności dotyczące sposobu, w jaki wystawca nakłonił poręczyciela do poręczenia weksla. Ponadto, skoro poręczenie wekslowe jest instytucją uregulowaną odrębnie od poręczenia rozumianego jako umowa oparta na treści Kodeksu cywilnego, w relacjach między powodem a pozwaną przepisy Kodeksu cywilnego dotyczące umowy poręczenia nie mają zastosowania. W szczególności nie ma znaczenia dla odpowiedzialności pozwanej to, z jakich względów poręczyła weksel wystawiony przez J. P. oraz to, że nie została powiadomiona przez powoda o tym, iż J. P. zalega z zapłatą należności z tytułu pobranych składek ubezpieczeniowych. Sąd uznał, że uzupełnienie przez powoda weksla własnego wystawionego przez J. P. było uzasadnione istnieniem po stronie tego ostatniego zaległości z tytułu składek ubezpieczeniowych – z tym zastrzeżeniem, że na dzień orzekania do zapłaty z tego tytułu pozostała kwota wynikająca z wydanej w niniejszej sprawie opinii biegłego z zakresu rachunkowości L. S., która nie została zakwestionowana przez żadną ze stron. Zgłoszone przez powoda żądanie zapłaty odsetek ustawowych od należności głównej poczynszy od dnia 1 sierpnia 2011 r. znajduje podstawę prawną w treści art. 48 pkt 2 ustawy Prawo wekslowe, skoro z treści weksla wynika, że datą zapłaty sumy wekslowej był dzień 22 lipca 2011 r., a pozwana otrzymała wezwanie do zapłaty w lipcu 2011 r.

Apelację od powyższego wyroku wywiodła pozwana I. Z., skarżąc go w zakresie punktu 1. i zarzucając:

- naruszenie art. 245 k.p.c. w zw. z art. 253 k.p.c. poprzez ich niezastosowanie i bezpodstawne uznanie wartości dowodowej niepodpisanych przez nikogo sporządzonych jednostronnie rozliczeń,

- naruszenie art. 233 k.p.c. poprzez jego niewłaściwe zastosowanie i uznanie wartości dowodowej opinii biegłego z zakresu rachunkowości pomimo tego, że sporządził on tę opinię wyłącznie w oparciu o zestawienia załączone do pozwu przez powoda, a nie o księgi rachunkowe oraz chociażby dokumenty prywatne,

- naruszenie art. 6 k.c. poprzez przyjęcie, że okoliczności faktyczne zostały przez powoda udowodnione, co skutkowało wydaniem wyroku zasądającego,

- naruszenie art. 880 k.c. poprzez jego niezastosowanie i uznanie, że nie miało w niniejszej sprawie znaczenia, iż pozwana jako poręczyciel powinna zostać niezwłocznie poinformowana o powstaniu zaległości.

W konkluzji do tak sformułowanych zarzutów apelująca wniosła o zmianę zaskarżonego wyroku w zakresie punktu 1. poprzez oddalenie powództwa w całości w stosunku do pozwanej I. Z. i zasądzenie kosztów postępowania.

W odpowiedzi na apelację powód wniósł o jej oddalenie i zasądzenie od pozwanej na rzecz powoda kosztów postępowania w obu instancjach.

Sąd Okręgowy zważył co następuje:

apelacja nie jest zasadna i podlega oddaleniu.

Kwestionując poczynione przez Sąd I instancji ustalenia faktyczne dotyczące wielkości zaległości w zapłacie świadczeń wynikających z umowy agencyjnej pomiędzy powodem a J. P. i zgłaszając zarzut naruszenia art. 233 k.p.c. oraz art. 245 w zw. z art. 253 k.p.c. apelująca podniosła, że Sąd Rejonowy nietrafnie oparł się na w tym względzie na opinii sporządzonej przez biegłego sądowego z zakresu rachunkowości L. S.. Wnioski zawarte w tej opinii zostały bowiem sformułowane na podstawie dokumentów przedłożonych przez powoda w postaci wydruków rozliczeń konta sprzedawcy, które nie zostały podpisane.

Stanowisko to jest nietrafne. Postawienie zarzutu obrazu art. 233 § 1 k.p.c. nie może polegać na zaprezentowaniu przez skarżącego stanu faktycznego przyjętego przez niego na podstawie własnej oceny dowodów; skarżący może tylko wykazywać, posługując się wyłącznie argumentami jurydycznymi, że Sąd rażąco naruszył ustanowione w wymienionym przepisie zasady oceny wiarygodności i mocy dowodów i że naruszenie to miało wpływ na wynik sprawy. W rozpoznawanej sprawie tożsame zastrzeżenia wobec materiałów źródłowych stanowiących podstawę opinii biegłego L. S. apelująca wniosła już na etapie postępowania pierwszoinstancyjnego. Ustosunkowując się do tych uwag i składając uzupełniającą opinię ustną biegły L. S. wyjaśnił, że podstawą sporządzenia opinii pisemnej były nie tylko zgromadzone w aktach sprawy dokumenty w postaci rozliczeń konta sprzedawcy, lecz również otrzymane od powoda do wglądu polisy ubezpieczeniowe, a także wydruki z konta analitycznego dotyczącego rozliczeń pomiędzy powodem a J. P.. W ocenie Sądu odwoławczego wskazane materiały uznać należy za wystarczające do sformułowania odpowiedzi na pytanie Sądu I instancji dotyczącego wysokości zadłużenia J. P. wobec powoda. Zastrzeżenia apelującej co do niepodpisania wydruków z konta rozliczeniowego nie mogą skutkować odebraniem im mocy dowodowej, w szczególności jeśli zostały skonfrontowane z polisami ubezpieczeniowymi zawieranymi w imieniu powoda przez J. P., stanowiącymi jednocześnie podstawę do wyliczenia kwoty, jaką J. P. był zobowiązany do przekazania na rzecz powoda i zaległości z tego tytułu.

Z tych względów nie sposób podzielić zarzutu apelującej odnośnie naruszenia art. 233 § 1, a także art. 245 k.p.c. w zw. z art. 253 k.p.c. k.p.c.

Nie ma także racji apelująca zgłaszając zarzut naruszenia art. 880 k.c. i podnosząc, że powód powinien poinformować ją o spóźnianiu się przez J. P. ze spełnieniem świadczenia niezwłocznie, a najpóźniej w maju 2010 r., a nie dopiero w lipcu 2011 r. Wcześniej zaś uzyskanie wiedzy o powstaniu zaległości być może pozwoliłoby pozwanej na nakłonienie dłużnika do spłaty zobowiązania. Jak słusznie bowiem stwierdził Sąd I instancji żaden z przepisów regulujących poręczenie wekslowe na nakłada na wierzyciela wekslowego obowiązku przekazania poręczycielowi wekslowemu informacji o zaprzestaniu spłaty zobowiązania przez głównego dłużnika wekslowego. W tym względzie nie może mieć

zastosowania przepisu art. 880 k.c. Norma ta bowiem odnosi się do poręczenia cywilnego, ujętego w art. 876 i nast. k.c., a nie do poręczenia wekslowego, uregulowanego w art. 30 i nast. ustawy z dnia 28 kwietnia 1936 r. Prawo wekslowe (Dz.U. z 1936 r., nr 37, poz. 282 ze zm.). Ostatnio wymienione przepisy nie regulują zaś kwestii obowiązku informowania poręczyciela wekslowego przez wierzyciela wekslowego o zdarzeniach, które mogą stanowić podstawę wypełnienia weksla in blanco i tym samym skutkować powstaniem odpowiedzialności poręczyciela wekslowego.

Konkludując, w ocenie Sądu odwoławczego słusznie Sąd I instancji uznał, że pozwana I. Z. jako poręczyciel wekslowy odpowiada solidarnie z J. P. i H. P. do wysokości wyliczonego przez biegłego zobowiązania J. P. wobec powoda wynikającego z umowy agencyjnej.

Mając na uwadze powyższe, Sąd Okręgowy na podstawie art. 385 k.p.c. oddalił apelację.

Na podstawie art. 102 w zw. z art. 391 § 1 k.p.c. Sąd Okręgowy nie obciążył pozwanej kosztami postępowania apelacyjnego należnymi stronie powodowej, uznając że w sprawie zachodzą szczególne okoliczności pozwalające na odstępstwo od podstawowej zasady rozstrzygnięcia o kosztach procesu – odpowiedzialności za wynik, na rzecz zasady słuszności. Sąd Okręgowy wziął pod uwagę trudną sytuację finansową pozwanej. Sąd Okręgowy zważył również na fakt, w jakiej roli występuje w niniejszej sprawie apelująca, która jako poręczyciel wekslowy odpowiada za cudzy dług, tj. należący do J. P.. W takim wypadku zasądzenie od pozwanej dalszych kosztów postępowania odwoławczego stanowiłoby jej nadmierne obciążenie, pozostające w sprzeczności z zasadą słuszności, o której mowa w powołanym przepisie art. 102 k.p.c.